

LA ROCHELLE-I HITVALLÁS

1. Hisszük és valljuk, hogy egy Isten van, aki egyedi és osztatlan lényeg; szellemi, örökkévaló, láthatatlan, változhatatlan, végtelen, fölfoghatatlan, kifejezhetetlen, aki bármit megtehet, aki tökéletesen bölcs, jó, igazságos és maradéktalanul irgalmas.

5Móz 4,35,39; 1Kor 8,4,6; 1Móz 1,3; 2Móz 3,14; Jn 4,24; 2Kor 3,17;17,23; Jer 10,7,10; Lk 1,37; Róm 16,27; Mt 19,17; Jer 12,1; Zsolt 119,137; 2Móz 34,6.7.

2. Ez az Isten fölfedi magát az emberek előtt, mégpedig először alkotásaiban, úgy a világ teremtése, mint annak fönntartása és kormányzása által. Másodszor, és sokkal világosabban, Igéjén keresztül, melyet kezdetben a próféciákban jelentett ki, majd pedig az általunk együttesen Szentírásnak nevezett könyvekben foglaltak írásba.

Róm 1,19,20; Róm 15,4; Jn 5,39; Zsid 1,1; 1Móz 15,1; 3,15; 18,1; 2Móz 24,3,4; Róm 1,2.

3. Ez a teljes Szentírás az Ó- és Újszövetség alább felsorolt kanonikus könyveiben foglaltatik. Mózes öt könyve, azaz: Genézis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. Szintúgy Józsué, Ruth, Sámuel első és második könyve, Királyok első és második könyve, Krónikák első és második könyve, az úgynevezett Paralipomenonok. Hasonlóképpen Ezsdrás első könyve, Nehémiás, Eszter könyve, Jób, Dávid Zsoltárai, Salamon Példabeszédei vagy Szentenciái, a Prédikátor könyve, Salamon Énekek éneke. Továbbá Ézsaiás, Jeremiás könyvei, Jeremiás Siralmi, valamint Ezékiel, Dániel, Hóseás, Jóel, Ámós, Abdiás, Jónás, Mikeás, Náhum, Habakuk, Zofóniás, Aggeus, Zakariás, Malakiás könyvei. Úgyszintén Szent Evangélium Szent Máté, Szent Márk, Szent Lukács és Szent János szerint. Továbbá Szent Lukács második könyve, amit másképp Apostolok Cselekedeteinek neveznek. Következnek Szent Pál levelei: a Rómaiakhoz egy, a Korinthusiakhoz kettő, a Galatákhoz egy, az Efézusiakhoz egy, a Filippibeliekhez egy, a Kolossébeliekhez egy, a Thesszalónikaiakhoz kettő, Timóteushoz kettő, Tituszhoz és Filemonhoz egy-egy levél. Ezt követi a Zsidókhoz írt levél, Szent Jakab levele, Szent

Péter első és második levele, Szent János első, második és harmadik levele, Szent Júdás levele. Úgyszintén az Apokalipszis, vagy más néven Szent János Jelenések könyve.

4. Mindezeket kanonikus könyvekként és hitünk biztos mércéjeként ismerjük el, nem is annyira az egyház közös megegyezése és egyetértése folytán, mint inkább a Szentlélek belső tanúságtétele és meggyőzése révén, aki elválasztja számunkra ezeket a többi apokrifus könyvtől. Ez utóbbiakra, bármennyire hasznosak is, nem alapozható egyetlen hit-tétel sem.

Zsolt 12,7; Zsolt 19,8.9.

5. Hisszük, hogy az e könyvekbe foglalt Ige Istentől származik és tekintélyét egyedül tőle nyeri, nem pedig emberektől. Minthogy ez az Ige minden igazság mértéke, és tartalmazza mindazt, ami Isten szolgálatára és a mi üdvösségünkre szükséges, nincs megengedve az embereknek – de még az angyaloknak sem –, hogy ahhoz hozzátoldjanak, abból elvegyenek, vagy azt megváltoztassák. Következésképp sem antikvitás, sem szokás, sem sokaság, sem bölcsesség, sem ítélet, sem határozat, sem ediktum, sem dekrétum, sem zsinatok, sem látomások, sem csodák – semmi nem szegezhető szembe a Szentírással. Ellenkezőleg, mindent az Írás szerint kell megvizsgálni, szabályozni és újjáalakítani. Ezt szem előtt tartva valljuk a három hitvallást, tudniillik az Apostoli, a Niceai és az Athanasius-féle Hitvallásokat, mert ezek Isten Igéjével összhangban vannak.

2 Tim 3,16.17; 1Pt 1,11.12; 2Pt 1,20.21; Jn 3,26–31; Jn 5,33.34; 1Tim 1,15; Jn 15,15; Jn 20,31; ApCsel 20,27; 5Móz 4,2; 12,32; Gal 1,8; Péld 30,6; Jel 22,18.19; Mt 15,9; ApCsel 5,28.29; 1Kor 11,2.23.

6. Ez a Szentírás arra tanít minket, hogy ebben az egyedi és osztatlan isteni lényegben, akit megvallottunk, három személy van: az Atya, a Fiú és a Szentlélek. Az Atya minden létező ősoka, forrása és eredete. A Fiú az ő örökkévaló Igéje és bölcsessége. A Szentlélek az Atya ere-

SKÓT HITVALLÁS

1. cikkely

Isten

Valljuk és elismerjük az egy Istent; egyedül őhöz ragaszkodunk, csak neki szolgálunk, őt imádjuk, és egyedül őbenne bízunk.¹ Isten örök, végtelen, megmérhetetlen, felfoghatatlan, mindenható és láthatatlan;² egylényegű, de három egymástól megkülönböztetett személy, aki Atya, Fiú és Szentlélek.³ Valljuk és hisszük, hogy ő teremtett mindent a mennyen és a földön, láthatókat és láthatatlanokat azért, hogy fenntartsa, kormányozza és igazgassa azokat kifürkészhetetlen gondviselésével, elrendelve mindeneket az ő örök bölcsessége, jósága és igazsága által kijelölt célra, s hogy így mutassa meg az ő dicsőségét.⁴

2. cikkely

Az ember teremtése

Hisszük és valljuk, hogy ez a mi Istenünk a maga képére és hasonlóságára teremtette az embert, azaz Ádámot, a mi ősatyánkat.⁵ Felruházta őt bölcsességgel, hatalommal, igazsággal, szabad akarattal és az ő igaz ismeretével, úgyhogy az ember egész természetében nem volt semmi tökéletlenség. Ebből a tisztességből és tökéletességből férfi és asszony egyaránt kiesett: az asszonyt a kígyó csalta meg, a férfi pedig az asszony szavára hallgatott, úgyhogy mindketten Isten szuverén fensége ellen esküdtek össze, aki pedig világosan halállal fenyegette őket, ha a tiltott fáról esznek.⁶

¹ 5Móz 6,4; 1Kor 8,6; 5Móz 4,35; Ézs 44,5,6.

² 1Tim 1,17; 1Kor 8,27; 2Krón 6,18; Zsolt 139,7,8; 1Móz 17,1; 1Tim 6,15,16; 2Móz 3,14,15.

³ Mt 28,19; 1Jn 5,7.

⁴ 1Móz 1,1; ApCsel 17,28; Péld 16,4.

⁵ 1Móz 1,26–28kk.; Kol 3,10; Ef 4,24.

⁶ 1Móz 3,6; 2,17.

3. cikkely Az eredendő bűn

Ezzel a törvényszegéssel, amelyet általánosan eredendő bűnnek nevezünk, az Isten képe teljességgel megromlott az emberben; mind ő, mind természet szerinti utódai Isten ellenségeivé, a Sátán rabszolgáivá és a bűn szolgálivá lettek.⁷ Rajtuk mindörökké a halál uralkodik, ha csak újjá nem születtek, születnek vagy fognak születni. Az újjászületés a Szentlélek ereje által történik, aki az Isten választottainak szívében biztos hitet támaszt az ő ígéretei iránt, amelyeket Igéjében jelentett ki. Ezzel a hittel fogadjuk el Jézus Krisztust, a benne megígért kegyelemmel és jótéteményekkel együtt.⁸

4. cikkely Az ígélet kijelentése

Állhatatosan hisszük, hogy az embernek az engedelmességből való féltelmes és szörnyű bukása után Isten újra megkereste Ádámot, nevéen szólította, megfeddette, bűnét leleplezte, végül azt az örvendetes ígéletet tette, hogy az asszony magva a kígyó fejére tapos, azaz lerombolja az ördög munkáit. Amint ez az ígélet meg-megismételve egyre világosabbá lett, a hívők egyre növekvő örömmel tették magukévá és hitték el állhatatosan: Ádámtól Noéig, Noétól Ábrahámig, Ábrahámától Dávidig és így tovább, Jézus Krisztus testté lételeig. Ők (a törvény alatt élt atyák) mindnyájan látták a Krisztus boldog napját, és örvendeztek annak.⁹

5. cikkely Az egyház folytonossága, növekedése és megőrzése

Állhatatosan hisszük, hogy Isten minden időben megőrizte, tanította, gyarapította, dicsőségre juttatta, felékesítette és a halálból az életre ve-

⁷ Zsolt 51,5; Róm 3,10; 7,5; 2Tim 2,26; Ef 2,1–3.

⁸ Róm 5,14.21; 6,23; Jn 3,5; Róm 5,1; Fil 1,29.

⁹ 1Móz 3,9.15; 12,3; 15,5.6; 2Sám 7,14; Ézs 7,14; 9,6; Agg 2,7–9; Jn 8,56.

BELGA HITVALLÁS

1. cikkely Isten természete

Szívvel hisszük és szájjal teszünk vallást arról, hogy létezik egy oszthatatlan szellemi lényeg, akit Istennek nevezünk; ő örök, felfoghatatlan, láthatatlan, változhatatlan, végtelen, mindenható, tökéletesen bölcs, igazságos és jó, minden jónak kimeríthetetlen forrása.

2Kor 3,17; Jn 4,24; Ézs 40,44.

2. cikkely Isten ismerete

Kétféle módon ismerjük meg őt. Először az egész világ teremtése, fenntartása és kormányzása által; minthogy az gyönyörűséges könyvként tárul szemünk elé, amelyben valamennyi teremtmény, kicsik és nagyok egyaránt olyanok, mint a betűk, amelyek szemeink előtt feltárják Isten láthatatlan dolgait, tudniillik *az ő örökkévaló hatalmát és istenségét*, ahogyan Pál apostol mondja a Róma 1,20ban. Mindez pedig elegendő arra, hogy az embereket meggyőzze és fel nem menthetővé tegye. Másodszor Isten sokkal nyilvánvalóbban és teljesebben tárja fel magát szent és isteni Igéjében, éppen amennyire az szükséges ebben az életben, saját dicsőségére és a mi üdvösségünkre.

Zsolt 19,2; Ef 4,6; 1Tim 2,5; 5Móz 6,4; Mal 2,10; 1Kor 8,4–6; 1Kor 12; 1Kor 1.

3. cikkely A Szentírás

Valljuk, hogy Isten Igéje nem emberi akaratból jelentetett ki és adatott át, hanem ahogyan Péter apostol mondja, *a Szent Lélektől indítatva szólottak az Istennek szent emberei*.¹ Később pedig Isten, irántunk és a mi üdvösségünk felőli különös gondoskodásából

¹ 2 Pt 1,21.

megparancsolta szolgálainak, a prófétáknak és az apostoloknak, hogy kinyilatkoztatásait foglalják írásba. Sőt tulajdon kezével írta le a törvényt két táblára. Ezért az így keletkezett iratokat szent és isteni írásoknak nevezzük.

2Pt 1,21; Zsolt 102,19; 2Móz 17,14, (5Móz 3); 2Móz 34,27; 5Móz 5,22; 2Móz 31,18.

4. cikkely

Az Ó- és Újszövetség kanonikus könyvei

A Szentírás két részből, mégpedig Ó- és Újszövetségből áll, amelyek kanonikus könyvek, és ezekkel szemben semmit sem lehet állítani. Isten egyházában sorrendjük pedig a következő:

Az Ószövetség: Mózes öt könyve, nevezetesen Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium; valamint Józsué, Bírák és Ruth könyve, Sámuel és Királyok két-két könyve, Krónikák két könyve, másnéven Paralipomena; Ezsdrás első könyve, Nehémiás és Eszter. Hasonlóképpen Jób könyve, Dávid Zsoltárai, Salamon három könyve, tudniillik a Példabeszédek, a Prédikátor könyve és az Énekek éneke; a négy nagy próféta: Ézsaiás, Jeremiás és az ő Siralmi, Ezékiel és Dániel; valamint a tizenkét kispróféta: Hóseás, Jóel, Ámós, Abdiás, Jónás, Mikeás, Náhum, Habakuk, Zofóniás, Aggeus, Zakariás és Malakiás.

Az Újszövetség pedig: a négy evangélista, azaz Szent Máté, Márk, Lukács és János; az Apostolok cselekedetei; a tizennégy szent páli levél, mégpedig a Rómabeliekhez, a Korinthusbeliekhez írt két levél, a Galáciabeliekhez, az Efézusbeliekhez, a Filippibeliekhez, a Kolossébeliekhez, a Thesszalonikabeliekhez és a Timóteushoz írt két-két levél, valamint a Tituszhoz, Filemonhoz és a zsidókhöz írt levél; továbbá a többi apostol hét levele: vagyis Jakab apostol levele, Péter két és János három levele, Júdás apostol levele, és végül János apostolnak a menyeyi jelenésekről írt könyve.

ÍR HITVALLÁS

A Szentírás és a három hitvallás

1. Vallásunknak alapja, a hitnek és minden üdvözítő igazságnak mértéke Istennek a Szentírásban található Igéje.

2. A Szentírás alatt értjük az Ó- és az Újszövetség összes kanonikus könyveit, melyek a következők: az Ószövetségben Mózes öt könyve, Józsué, Bírák, Ruth, Sámuel első és második könyve, a Királyok első és második könyve, a Krónikák első és második könyve, Ezsdrás, Nehémiás, Eszter, Jób, Zsoltárok, Példabeszédek, Prédikátor, Énekek éneke, Ézsaiás, Jeremiás prófécija és Siralmi, Ezékiel, Dániel, a tizenkét kisebb Próféta. Az Újszövetségben az evangéliumok: Máté, Márk, Lukács és János szerint, Apostolok Cselekedetei, Szent Pál levele a Rómaiakhoz, Korinthusiakhoz kettő, Galatákhoz, Efézusiakhoz, Filippibeliekhez, Kolosséiakhoz, Thesszalonikaiakhoz kettő, Timóteushoz kettő, Tituszhoz, Filemonhoz, Zsidókhöz, Szent Jakab levele, Szent Péter kettő, Szent János három, Szent Júdás, Szent János mennyei jelenése.

Ezeknek elismerjük Istentől való ihletettségét, és e tekintetben legbizonyosabb hitelességüket, legmagasabb tekintélyüket.

3. A többi könyv, az Apokrifusok, nem származnak hasonló isteni ihletésből, ennél fogva nem bírnak kellő tekintéllyel, hogy bármely tantételt megalapozzanak; mindazonáltal az egyház olvassa őket mint olyan könyveket, melyekben sok követésre méltó példa és erkölcsi intés található. Ilyenek a következők: Ezsdrás harmadik könyve, Ezsdrás negyedik könyve, Tóbiás könyve, Judith könyve, Toldások Eszter könyvéhez, Bölcsesség könyve, Jézusnak, Sára fiának könyve, más néven Prédikátor, Báruk Jeremiás levelével, A három gyermek éneke, Zsuzsánna, Bél és a Sárkány, Manassé könyörgése, Makkabeusok első könyve, Makkabeusok második könyve.

4. A Szentírást le kell fordítani az eredeti nyelvekről minden nyelvre, minden embernek közös hasznára; senkit sem szabad elriasztani attól, hogy a Bibliát számára érthető nyelven olvassa, sőt komolyan inteni kell, hogy nagy alázattal és tisztelettel ezt cselekedje. Az Írás

ugyanis az a különleges eszköz, mely által Istennek és a maga kötelességének ismeretére eljuthat.

5. Noha vannak némely nehéz részei az Írásoknak (különösen amelyek ki-mondottan azokra az időkre vonatkoznak, amelyben elhangzottak, vagy későbbi beteljesedésre váró próféciák), mégis azok a dolgok, amiket örök üdvösségünk érdekében tudnunk kell, világosan megtalálhatók bennük. Ezeknek egyikét sem övezi sötét rejtelmesség egyik helyen úgy, hogy másutt sokkal nyilvánvalóbban és megszokottabb módon ne lenne kifejtve mind a tanult, mind a tanulatlan emberek képességéhez alkalmazkodva.

6. A Szentírásban benne van minden, ami az üdvösséghez szükséges és elégséges arra, hogy megtanítsa mindazt, amit hinnünk kell, és minden jót, amit kötelességünk gyakorolni.

7. Amit a Niceai Hitvallás, Athanasius Hitvallása és az általánosan úgy-nevezett Apostoli Hitvallás tételei tartalmaznak, azt határozottan el kell fogadni és hinni, mivel a legbiztosabb szentírási bizonyítékokkal tá-maszthatók alá.

A Szentháromságban való hit

8. Egyetlenegy élő és igaz Isten van, aki örök, testetlen, részek és szenvedélyek nélkül való; ereje, bölcsessége és jósága végtelen; minden dolgoknak, láthatóknak és láthatatlanoknak teremtője és megtartója. Istenségének egységében ugyanazon egy lényegből, erőből és örökkévalóságból való három személy van: az Atya, a Fiú és a Szentlélek.

9. Az Atya lényege nem nemzi a Fiú lényegét, viszont az Atya személye nemzi a Fiú személyét, közölve teljes lényegét azzal, akit öröktől fogva nemzett.

10. A Szentlélek, aki az Atyától és a Fiútól származik, lényegében, fenségében és dicsőségében egy az Atyával és a Fiúval, igaz és örök Isten.

DORDRECHTI KÁNONOK

A tanítás első fejezete az isteni eleve elrendelésről

1. cikkely

Minthogy minden ember vétkezett Ádámban, s gyalázat és örök halál jutott osztályrészéül, Isten senki ellen nem követett volna el jogtalanságot, ha az egész emberi nemet meghagyta volna a bűnben és a gyalázatban, s bűnéért meg akarta volna büntetni; hiszen, az Apostol szavai szerint, az egész világ *Isten ítélete alá esik*. (Róm 3,19) *Mindnyájan vétkeztek, és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül*. (Róm 3,23) *Végül, A bűn zsoldja halál*. (Róm 6,23)

2. cikkely

Ámde Isten szeretete mégis nyilvánvalóvá lett azáltal, hogy egyszülött Fiát elküldte a világba, hogy aki hisz benne, senki el ne vesszen, hanem örök élete legyen. (1Jn 4,9; Jn 3,16)

3. cikkely

Annak érdekében pedig, hogy az embereket a hithez elvezesse, Isten e hír fölött igen örvendező hírnököket küld – mégpedig azokhoz, akikkel akar, és akkor, amikor akar –, akiknek szolgálata által az emberek felszólíttatnak az eszmélésre és a keresztre feszített Krisztusban való hitre. *Mert mi módon hisznek abban, aki felől nem hallottak? Mi módon hallanának pedig prédikáló nélkül? Mi módon prédikálnak pedig, ha el nem küldetnek?* (Róm 10,14.15)

4. cikkely

Azokon, akik nem hisznek az Evangéliumban, megmarad Isten haragja. Azok viszont, akik elfogadják, és igaz, élő hittel szeretik a Megmentő Jézust, megszabadulnak általa Isten haragjától és a pusztulástól, s örök életet nyernek.

5. cikkely

A hitetlenség oka, illetve az abban rejlő bűn – miként minden más bűn alapja is – semmiképpen sem Istenben, hanem az emberben van. A Jézus Krisztusban való hit és az általa való üdvözülés Isten önzetlen adománya, ahogy írva vagyon: *Kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez.* (Ef 2,8) Ugyanígy: *Kegyelemből adatott nektek az, hogy higgyetek Krisztusban.* (Fil 1,29)

6. cikkely

Az pedig, hogy Isten egyeseket a kellő időben megajándékoz a hittel, másokat pedig nem ajándékoz meg, öröktől fogva önnön elhatározásából történik; *Tudja az Isten öröktől fogva minden ő cselekedeteit.* (ApCsel 15,18; Ef 1,11) A kiválasztottak szívét, bármennyire kemény is az, elhatározásának megfelelően kegyesen meglágyítja, s a hitre hajlítja, míg a ki nem választottakat, igazságos ítélettel ítélvén, meghagyja gonoszságukban és keménységükben. Számunkra leginkább ebben nyilvánul meg az egyenlőképpen nyomorult emberek könyörületes és egyúttal igazságos megkülönböztetése, vagyis a *kiválasztásnak és elvetésnek* Isten Igéjében kinyilatkoztatott elhatározása. Míg a rosszindulatú, tisztátalan és kevésbé állhatatos emberek ezt kiforgatják, saját romlásukat okozva, addig a szent és vallásos lelkeknek ez kimondhatatlan vigaszul szolgál.

7. cikkely

A kiválasztás pedig Isten változhatatlan szándéka, amivel a világ teremtése előtt az egyetemes emberi nemből – amely ifjúkori érintetlenségéből saját vétke révén bűnbe és pusztulásba hanyatlott – akaratának legszabadabb tetszése szerint, pusztán kegyességéből, meghatározott számú embert – akik sem nem jobbak, sem nem méltóbbak másoknál, hanem velük együtt a közös nyomorúságban vesztegelnek – kiválasztott a Krisztusban való üdvözülésre, akit ugyancsak öröktől fogva Közvetítővé, minden kiválasztott fejévé és az üdvözülés alapjává tett;

WESTMINSTERI HITVALLÁS

I. fejezet A Szentírás

I. Bár a természet világossága, a teremtés és gondviselés munkája oly mértékben tanúskodnak Isten jóságáról, bölcsességéről és erejéről, hogy az ember nem mentegetőzhet,¹ ezek mégsem elégségesek, hogy Istennek és az ő akaratának arra az ismeretére juttassanak, amely szükséges az üdvösséghez.² Ennélfogva tetszett az Úrnak, hogy különböző korokban és különféle módon az ő egyházának magát kijelentse és akaratát kinyilvánítsa.³ Ezek után pedig az igazság jobb megőrzése és terjesztése érdekében, az egyház még biztosabb megerősítéséért és vizsgatlasáért a test romlottságával, valamint a Sátán és a világ rosszszakaratóval szemben ezt az ő akaratát egészen írásba foglalta.⁴ Ez a Szentírást a legszükségesebbé teszi.⁵ Azok a korábbi módok, melyek által Isten az ő akaratát népének kijelentette, mára megszűntek.⁶

II. A Szentírás, vagy Isten írott Igéje kifejezésekkel azokat a könyveket illetjük, melyek az Ó- és Újszövetségben találhatók. Ezek a következők: Az Ószövetség könyvei: Mózes első könyve vagy Genézis, Mózes második könyve vagy Exodus, Mózes harmadik könyve vagy Leviticus, Mózes negyedik könyve vagy Numeri, Mózes ötödik könyve vagy Deuteronomium, Józsué könyve, Bírák könyve, Ruth könyve, Sámuel első könyve, Sámuel második könyve, Királyok első könyve, Királyok második könyve, Krónikák első könyve, Krónikák második könyve, Ezsdrás könyve, Nehémiás könyve, Eszter könyve, Jób könyve, Zsoltárok könyve, Példabeszédek könyve, Prédikátor könyve, Énekek éneke, Ézsaiás próféta könyve, Jeremiás próféta könyve, Jeremiás siralmi, Ezékiel próféta könyve, Dániel próféta könyve, Hóseás próféta könyve, Jóel próféta könyve, Ámós próféta könyve, Abdiás próféta könyve, Jónás próféta könyve, Mikeás próféta könyve, Náhúm próféta könyve, Habakuk próféta könyve, Zofóniás próféta könyve, Haggeus próféta könyve, Zakariás próféta könyve, Malakiás próféta könyve; Az Újszövetség könyvei: Máté evangéliuma, Márk evangéliuma, Lukács evangéliuma, János evangéliuma, Apostolok cselekedetei, Római levél, Korinthusi első levél, Korinthusi második levél, Galata levél, Efézusi

levél, Filippiekhez írt levél, Kolossébeliekhez írt levél, Thesszalonikai első levél, Thesszalonikai második levél, Timóteushoz írt első levél, Timóteushoz írt második levél, Tituszhoz írt levél, Filemonhoz írt levél, Zsidókhoz írt levél, Jakab levele, Péter első levele, Péter második levele, János első levele, János második levele, János harmadik levele, Júdás levele, Jelenések könyve. Mindezeket Isten ihletette és azért adta, hogy életünknek és hitünknek a mércéje legyenek.⁷

III. Az általánosan apokrifnak nevezett könyvek, mivel nem isteni ihletésből származnak, nem képezik részét a Szentírás kánonjának. Ezért nincs tekintélyük Isten egyházában, és csak annyira engedélyezettek és használhatók, mint egyéb emberi írás.⁸

IV. A Szentírás tekintélye, amiért azt nekünk hinnünk és neki engedelmeskednünk kell, nem embernek vagy egyháznak a bizonyágtételétől, hanem teljességgel Istentől, annak szerzőjétől függ (aki maga az igazság). Következésképpen azért kell elfogadni, mert ez Isten beszéde.⁹

V. Az egyház bizonyágtétele megindíthat minket és a Szentírás nagyfokú tiszteletére és megbecsülésére ösztönözhet.¹⁰ Továbbá mondani valójának mennyei volta, tanításának hathatósága, stílusának méltósága, minden részének egybehangzása, az egésznek a célja (mely nem más, mint Istennek adni minden dicsőséget), üdvösségünk egyedüli útjáról való teljes kinyilatkoztatása, meg sok más összehasonlíthatatlan kiválósága és az egész tökéletessége mind olyan érvek, melyek által a Szentírás bőségesen teszi nyilvánvalóvá magáról, hogy Isten Igéje. Mégis, a mi teljes meggyőződésünk és bizonyosságunk a Szentírás tévedhetetlen igazságáról és isteni tekintélyéről nem az előbb felsoroltak, hanem Szentlélek belső munkája által van, aki bizonyosságot tesz az Igével és az Ige által a mi szívünkben.¹¹

VI. Isten örök tanácsvégzése mindazon szükségszerű dolgokról, amelyek az ő dicsőségére, az ember üdvösségére, a hitre és az életre vonatkoznak, világosan ki van fejtve a Szentírásban, vagy pedig jó és szükségszerű következtetés által levonható a Szentírásból. Ehhez pedig